

สภาพ ความต้องการจำเป็น และแนวทางพัฒนาการระดมทรัพยากร
ทางการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาานครพนม เขต 1

SITUATIONS, NEEDS AND GUIDELINES FOR THE DEVELOPPING
EDUCATIONAL RESOURCE MOBILIZATION OF SCHOOLS
UNDER THE OFFICE OF NAKHON PHANOM PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA 1

¹รัชชัย ศิริनुมาศ, ²ทัศน ประสานตรี และ ³สุมาลีศรีพุทธิรินทร์

¹Thatchai Sirinumart, ²Tatsana Prasantree and ³Sumalee Sriputtarin

มหาวิทยาลัยนครพนม, ประเทศไทย

Nakhon Phanom University, Thailand.

¹eingpuwarin@gmail.com

Received: March 24, 2023; Revised: April 6, 2023; Accepted: April 20, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการระดมทรัพยากรทางการศึกษา 2) ประเมินความต้องการจำเป็นของการระดมทรัพยากรทางการศึกษา และ 3) พัฒนาแนวทางการระดมทรัพยากรทางการศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครู จำนวน 291 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์ร้อยละ ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีจำนวน 4 ฉบับ คือ 1) แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน 2) แบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์ 3) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และ 4) แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพปัจจุบัน โดยรวมอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) การประเมินความต้องการจำเป็น ด้านที่มีค่าสูงกว่าค่าโดยรวม จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของชุมชน ด้านการวางแผนและมีเป้าหมายในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา และด้านการบริหารจัดการ

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

² รองศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

การระดมทรัพยากรทางการศึกษา 3) แนวทางพัฒนาการระดมทรัพยากรทางการศึกษา 3.1) ด้านการวางแผนและมีเป้าหมายในการระดมทรัพยากรทางการศึกษาโรงเรียนควรตั้งจุดประสงค์ที่ชัดเจนก่อนเริ่มระดมทรัพยากรทางการศึกษา 3.2) ด้านความรู้ความเข้าใจบุคลากรเกี่ยวกับกฎเกณฑ์การระดมทรัพยากรทางการศึกษา บุคลากรควรมีความรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการระดมทรัพยากรทาง 3.3) ด้านการบริหารจัดการระดมทรัพยากรทางการศึกษา ควรคำนึงถึงจุดประสงค์ที่ได้ตั้งไว้ก่อนเริ่มการระดมทรัพยากรทางการศึกษา 3.4) ด้านการมีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรของชุมชน ชุมชนที่เข้ามาควรมีแนวคิดและจุดประสงค์ที่จะระดมทรัพยากรทางการศึกษาเหมือนกัน 3.5) ด้านการมีส่วนร่วมภายในขององค์กรในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา บุคลากรภายในควรเป็นผู้ดำเนินงานหลักในการระดมทรัพยากร 3.6) ด้านการตรวจสอบผลการดำเนินงานการระดมทรัพยากรทางการศึกษา ควรตรวจสอบผลการดำเนินงานให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ 3.7) ด้านวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางการระดมทรัพยากรทางการศึกษา บุคลากรควรวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นหลังจากการระดมทรัพยากรทางการศึกษา ควรแก้ไขปัญหและหาแนวทางในการระดมทรัพยากรทางการศึกษาครั้งต่อไป

คำสำคัญ: สภาพปัจจุบัน, สภาพที่พึงประสงค์, แนวทางพัฒนา, ความต้องการจำเป็น, การระดมทรัพยากรทางการศึกษา

Abstract

The objectives of this research were (1) to study the current situations and desirable situations of educational resource mobilization of schools under the Office of Nakhon Phanom Primary Educational Service Area 1; (2) to study needs for the development of educational resource mobilization of schools under the Office of Nakhon Phanom Primary Educational Service Area 1; and (3) to develop guidelines for educational resource mobilization of schools under the Office of Nakhon Phanom Primary Educational Service Area 1. The samples employed consisted of 291 school administrators and teachers in the Office of Nakhon Phanom Primary Educational Service Area 1. The sample sized by the percent criterion which were selected by Stratified Random Sampling. There were 4 instruments used in this research: (1) a five-rating scale questionnaire in current situations (2) a five rating scale questionnaire in desirable situations (3) a structured-interview form; and (4) a suitability and possibility assessment form guidelines for developing the educational resource mobilization. The overall current situation is at very high level. The overall desirable situation, it was at the highest level. 2) assessment of necessity. The aspects which are higher than the overall value consisted of 3 aspects: Participation in community of educational resources mobilization; planning and aiming of educational resources mobilization and Management of educational resource mobilization 3) guidelines for the developing educational resource

mobilization 3.1) planning and having goals for educational resource mobilization, should set clear objectives before starting to mobilize educational resources. 3.2) Knowledge and understanding of personnel about rules for mobilizing educational resources, personnel should have knowledge of the rules related to resource mobilization through 3.3) Management of educational resource mobilization, should consider about the purposes which has been set before mobilizing the educational resource. 3.4) Participation of community in resource mobilization, the community should have the same idea and purpose for mobilizing educational resources. 3.5) Internal participation of the organization in mobilizing educational resources, personnel should be the main operators in the mobilization of resources. 3.6) Checking the results of educational resource mobilization, the results of operations should be examined in accordance with the objectives set 3.7) Problem analysis and educational resource mobilization guidelines, personnel should analyze problems that happened after mobilizing educational resources. Problems should be solved and used to be the guidelines for the next time educational resources mobilization.

Keywords: current situation, desirable situation, guideline, needs, Educational Resource Mobilization

บทนำ

การระดมทรัพยากรเป็นไปอย่างหลากหลาย แตกต่างกันไปตามบริบทของสถานศึกษานั้นๆ ระหว่างสถานศึกษาของรัฐ เอกชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งที่อยู่ในเมืองและชนบท หรือแม้แต่ขนาดของสถานศึกษา ทั้งด้านตัวเงิน ภูมิปัญญา ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่มีการแลกเปลี่ยนกันระหว่างสถานศึกษา วัสดุครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ และสื่อการเรียนรู้ เป็นต้น ซึ่งขึ้นกับบริบท สังคมและวัฒนธรรมของท้องถิ่นและโรงเรียน โดยเฉพาะความสามารถของผู้นำหรือผู้บริหารสถานศึกษาที่สร้างการยอมรับก็จะได้รับการสนับสนุนจากภาคส่วนต่างๆ รวมทั้งความสามารถขององค์กรที่เกี่ยวข้องของโรงเรียนเช่น สมาคมครูผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษา ผู้นำชุมชน หรือองค์กรเอกชน มูลนิธิ และสถานประกอบการ เป็นต้น จึงพบว่า บางโรงเรียนได้รับการสนับสนุนทรัพยากรสูงมาก ขณะที่บางโรงเรียนอยู่ในชุมชนค่อนข้างขาดแคลน การได้รับการสนับสนุนทรัพยากรก็จะน้อยตามไปด้วย แต่หากผู้นำมีความสามารถก็จะได้รับการสนับสนุนจากองค์กรหรือหน่วยงานนอกพื้นที่ด้วย อย่างไรก็ตาม การระดมทรัพยากรดังกล่าวก็ยังไม่เป็นระบบและไม่มีรูปแบบที่ชัดเจนในระดับนโยบายของประเทศ แม้ว่าจะมีกฎหมายที่เอื้อต่อการระดมทรัพยากรตามที่กล่าวมา แต่ก็ยังไม่สามารถจัดความเหลื่อมล้ำ และสร้างความเสมอภาคในโอกาสของผู้เรียนที่จะได้รับการสนับสนุนทรัพยากรให้เกิดความเท่าเทียมในโอกาสการได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพได้ตามทิศทางที่ควรจะเป็น (พิณสุตา สิริธวัชศรี (2559: 50)

จากประเด็นปัญหาข้างต้นในเรื่องของความขาดแคลนทรัพยากรทางการศึกษา เช่น งบประมาณ บุคลากร อาคารสถานที่ หรือด้านการจัดการ เป็นต้น ซึ่งเป็นอุปสรรคในการบริหารงานในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ เพราะทรัพยากรในด้านต่าง ๆ ล้วนเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้สถานศึกษานั้น ๆ ประสบความสำเร็จ ทำให้ผู้วิจัยเล็งเห็นถึงความสำคัญในระดมทรัพยากรทางการศึกษา และวิจัยเรื่อง สภาพ ความต้องการจำเป็นและแนวทางการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 เพื่อเป็นประโยชน์ในการวางแผนการพัฒนางานด้านการระดมทรัพยากรของสถานศึกษา และหน่วยงานที่สนใจต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนมเขต 1
2. เพื่อประเมินความต้องการจำเป็นของการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนมเขต 1
3. เพื่อพัฒนาแนวทางการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนมเขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง สภาพ ความต้องการจำเป็น และแนวทางพัฒนาการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 เป็นวิจัยเชิงปริมาณ และการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ผู้วิจัยได้วางแผนการวิจัยและดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 จำนวน 1,959 คน ประกอบไปด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 267 คน และครู จำนวน 1,692 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 291 คน ประกอบไปด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 54 คน และครู จำนวน 237 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในระยะที่ 1 เป็นแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ (Questionnaire) แบบมาตราส่วนประมาณค่า ซึ่งสร้างตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดที่กำหนดขึ้น

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในระยะที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ผู้วิจัยได้นำผลการวิจัยในระยะที่ 1 ลำดับความต้องการจำเป็น (PNI Modified) ที่มีค่าสูงกว่าค่าเฉลี่ย

รวมของแต่ละด้าน ตามผลการสังเคราะห์กรอบแนวคิด ในบทที่ 2 มาเป็นประเด็นสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 3 คน เกี่ยวกับแนวทางพัฒนาการระดมทรัพยากรทางการศึกษา และแบบประเมินเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนาการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจรายการ (Check List) และแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

3. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

1) หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Congruence : IC)

2) หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยวิธีหาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ (Item - total Correlation) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย ตามวิธีของเพียร์สัน (Pearson's Product - Moment Coefficient of Correlation)

ผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง สภาพ ความต้องการจำเป็น และการพัฒนาการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ ของสภาพ ความต้องการจำเป็น และการพัฒนาการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 สรุปได้ดังนี้

1.1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน ของการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความรู้ความเข้าใจของบุคลากรเกี่ยวกับกฎเกณฑ์การระดมทรัพยากรทางการศึกษาและด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการตรวจสอบผลการดำเนินงานการระดมทรัพยากรทางการศึกษา

1.2 ผลการศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ของการการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารจัดการระดมทรัพยากรทางการศึกษาและด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการตรวจสอบผลการดำเนินงานการระดมทรัพยากรทางการศึกษา

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

การระดมทรัพยากรทางการศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการวางแผนและมีเป้าหมายในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา	3.94	0.50	มาก	4.63	0.27	มากที่สุด
2. ด้านความรู้ความเข้าใจของบุคลากรเกี่ยวกับกฎเกณฑ์การระดมทรัพยากรทางการศึกษา	3.99	0.62	มาก	4.57	0.30	มากที่สุด
3. ด้านการบริหารจัดการระดมทรัพยากรทางการศึกษา	3.98	0.39	มาก	4.63	0.24	มากที่สุด
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของชุมชน	3.97	0.70	มาก	4.66	0.25	มากที่สุด
5. ด้านการมีส่วนร่วมภายในองค์กรในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา	3.97	0.54	มาก	4.54	0.26	มากที่สุด
6. ด้านการตรวจสอบผลการดำเนินงานการระดมทรัพยากรทางการศึกษา	3.87	0.70	มาก	4.32	0.47	มาก
7. ด้านการวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางการระดมทรัพยากรทางการศึกษา	3.94	0.53	มาก	4.38	0.38	มาก
รวม	3.95	0.45	มาก	4.53	0.24	มากที่สุด

ตารางที่ 1 พบว่า พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการระดมทรัพยากรทางการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุด คือข้อที่ 3 สถานศึกษากำหนดวิสัยทัศน์การระดมทรัพยากรทางการศึกษา ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพที่พึงประสงค์ของการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 5 ข้อ อยู่ในระดับมาก 1 ข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุด คือข้อที่ 5 สถานศึกษาวางแผน กำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจร่วมกันกับชุมชน

2. ผลการประเมินความต้องการจำเป็นในพัฒนาการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยรวมโดยเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย คือ ด้านความรู้ความเข้าใจ

ของบุคลากรเกี่ยวกับกฎเกณฑ์การระดมทรัพยากรทางการศึกษา ด้านบริหารจัดการระดมทรัพยากรทางการศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของชุมชน ด้านการมีส่วนร่วมภายในองค์กรในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI Modified) และลำดับความต้องการจำเป็นของการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้านพบว่า

การระดมทรัพยากรทางการศึกษา	D	I	PNI Modified	ลำดับ ความต้องการ จำเป็น
1. ด้านการวางแผนและมีเป้าหมายในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา	3.94	4.63	0.175	1
2. ด้านความรู้ความเข้าใจของบุคลากรเกี่ยวกับกฎเกณฑ์การระดมทรัพยากรทางการศึกษา	3.99	4.57	0.145	4
3. ด้านการบริหารจัดการระดมทรัพยากรทางการศึกษา	3.98	4.63	0.163	3
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของชุมชน	3.97	4.66	0.174	2
5. ด้านการมีส่วนร่วมภายในองค์กรในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา	3.97	4.54	0.144	5
6. ด้านการตรวจสอบผลการดำเนินงานการระดมทรัพยากรทางการศึกษา	3.87	4.32	0.116	6
7. ด้านการวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางการระดมทรัพยากรทางการศึกษา	3.94	4.38	0.112	7
รวม	3.95	4.49	0.137	-

ตารางที่ 2 พบว่า การระดมทรัพยากรทางการศึกษาของ มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified}) โดยรวมมีค่าเท่ากับ 0.137 เมื่อพิจารณาลำดับความต้องการจำเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยรวม มี 5 ด้าน ได้แก่ ด้านที่ 1 ด้านการวางแผนและมีเป้าหมายในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา มีค่าเท่ากับ 0.175 ด้านที่ 4 ด้านการมีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของชุมชน มีค่าเท่ากับ 0.174 ด้านที่ 3 ด้านการบริหารจัดการระดมทรัพยากรทางการศึกษามีค่าเท่ากับ 0.163 ด้านที่ 2 ด้านความรู้ความเข้าใจของบุคลากรเกี่ยวกับ

กฎเกณฑ์การระดมทรัพยากรทางการศึกษา มีค่าเท่ากับ 0.145 และ ด้านที่ 5 ด้านการมีส่วนร่วมภายในองค์กรในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา มีค่าเท่ากับ 0.144 ตามลำดับ

3. ผลการประเมินแนวทางพัฒนาการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 พบว่า มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความเป็นไปได้ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ตารางที่ 3 การตรวจสอบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนาการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

แนวทางพัฒนาการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D	แปลผล	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
1. ด้านการวางแผนและมีเป้าหมายในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา	4.76	0.44	มากที่สุด	4.68	0.48	มากที่สุด
2. ด้านความรู้ความเข้าใจบุคลากรเกี่ยวกับกฎเกณฑ์การระดมทรัพยากรทางการศึกษา	4.80	1.04	มากที่สุด	4.45	0.99	มาก
3. ด้านการบริหารจัดการระดมทรัพยากรทางการศึกษา	4.88	0.33	มากที่สุด	4.20	0.50	มาก
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรของชุมชน	4.84	0.46	มากที่สุด	4.52	0.50	มากที่สุด
5. ด้านการมีส่วนร่วมภายในขององค์กรในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา	4.72	0.46	มากที่สุด	4.60	0.50	มากที่สุด
6. ด้านการตรวจสอบผลการดำเนินงานการระดมทรัพยากรทางการศึกษา	5.00	0	มากที่สุด	4.75	0.44	มากที่สุด
7. ด้านวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางการระดมทรัพยากรทางการศึกษา	5.00	0	มากที่สุด	4.52	0.51	มากที่สุด
รวม	4.86	0.35	มากที่สุด	4.53	0.22	มากที่สุด

ตารางที่ 3 พบว่า ความเหมาะสมของแนวทางพัฒนาการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนด้านการวางแผนและมีเป้าหมายในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านที่ 6 ด้านการตรวจสอบผลการดำเนินงานการระดมทรัพยากรทางการศึกษา ($X = 5.00$) และด้านที่ 7 ด้านวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางการระดมทรัพยากรทางการศึกษา ส่วน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนาการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณา เป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก 2 ด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านที่ 6 ด้านการตรวจสอบผลการดำเนินงานการระดมทรัพยากรทางการศึกษา

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง สภาพ ความต้องการจำเป็นและแนวทางพัฒนาการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ผู้วิจัยได้อภิปรายผล ดังนี้

1. การศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1

1.1 การศึกษาสภาพปัจจุบันของการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียน โดยรวมพบว่า อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการระดมทรัพยากรเป็นไปอย่างแพร่หลายและได้ผลลัพธ์ที่ดีและมีประสิทธิภาพ ดังที่ ธาดา ยาวังเสน (2551:40-41) กล่าวไว้ว่าการระดมทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กในพื้นที่พิเศษจังหวัดเชียงราย ด้านบุคลากรผู้บริหารได้เชิญคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองและชุมชนประชุมแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นในการวางแผนการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ่อยครั้ง ขณะที่การนิมนต์ พระสงฆ์หรืออีนกบวชในศาสนาอื่นมาให้ความรู้ ด้านคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียน เชิญครูภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเป็นวิทยากรหรือฝึกอบรมให้แก่ นักเรียน ขอความร่วมมือจากหน่วยงานการศึกษา มาให้ความรู้ทางการศึกษาแก่นักเรียน ขอความร่วมมือจากหน่วยงานสาธารณสุข โรงพยาบาล และแพทย์มาให้ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพอนามัย โรคระบาดหรือโรคเอดส์แก่นักเรียน ขอการสนับสนุนจากศึกษานิเทศก์มาให้ความรู้แก่ครูในโรงเรียน และประสานความร่วมมือกับทหาร ตำรวจ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาให้ความรู้ด้านการป้องกันยาเสพติด กฎหมาย การรักษาความปลอดภัยและวินัยการจราจร บางครั้ง ส่วนการเชิญผู้ที่ประสบความสำเร็จในการประกอบวิชาชีพ มาให้ความรู้ในการประกอบวิชาชีพแก่นักเรียน เชิญศิษย์ เก่าของโรงเรียนที่ ประสบความสำเร็จในอาชีพ มาให้ความรู้แก่นักเรียน เชิญผู้นำในชุมชนด้านปกครองมาให้ความรู้แก่นักเรียน ในเรื่องการบริหารในชุมชน ขอการสนับสนุนจากครูอาสา ที่มาจัดการเรียนการสอนโดยไม่คิดค่าจ้าง และขอการสนับสนุนจากสถาบันราชภัฏส่งนักศึกษา มาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษาน้อยครั้ง

1.2 การศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ของการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 การศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ของการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนโดยรวมพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า การระดมทรัพยากรนั้นเป็นไปอย่างแพร่หลายและตอบสนองความต้องการของ

สถานศึกษา และเติมเต็มส่วนที่ขาดแคลนได้ดี อำนวย ไชยปัน (2550:59) กล่าวไว้ว่า 1.ด้านการวางแผนจากการศึกษาพบว่า การบริหารและการจัดการเพื่อให้ได้รับความช่วยเหลือเกี่ยวกับการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนบ้านด้ายเทพกาญจนอุบลัมภ์ ปรากฏว่าผู้บริหารสถานศึกษาเน้นการสร้าง ความตระหนักให้กับครูนักเรียน ให้เห็นความสำคัญของการระดมทรัพยากรทางการศึกษา รองลงมาคือ สร้างความตระหนักให้แก่คณะกรรมการสถานศึกษาผู้ปกครองนักเรียน ชุมชนเห็นความสำคัญของการระดมทรัพยากรทางการศึกษาโดยครูผู้สอนและผู้แทนผู้ปกครองเห็นว่า การสร้างความตระหนักให้แก่ครูนักเรียนให้เห็นความสำคัญของการระดมทรัพยากรทางการศึกษา มีความถี่สูงสุด ส่วนกรรมการสถานศึกษาและผู้นำชุมชน เห็นว่า การสร้างความตระหนักให้แก่คณะกรรมการสถานศึกษาผู้ปกครองนักเรียน ชุมชน ให้เห็น 2.ด้านการดำเนินงาน ผู้บริหารสถานศึกษามีวิธีการการระดมทรัพยากรทางการศึกษา โดยการขอรับบริจาคจากประชาชน ทั้งในส่วนบุคคลและองค์กรเอกชน มูลนิธิรองลงมาคือการรับ ความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ที่ไม่ใช่รูปตัวเงิน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บริหาร ในการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาเป็นสำคัญ ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองชุมชน มีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา โดยการบริจาคทุนทรัพย์เพื่อสนับสนุนกิจกรรม ที่เกี่ยวข้องกับ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และเชิญผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญ/ภูมิปัญญาท้องถิ่น มาให้ความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นแก่นักเรียนในโอกาสพิเศษต่าง ๆ ผู้บริหารสถานศึกษาแสดง ภาวะผู้นำโดยการประสานโดยตรงกับทุกฝ่ายในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา 3. ด้านการตรวจสอบ จากการศึกษพบว่าผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็น ต่อการระดมทรัพยากรทางการศึกษาโดยการสรุปผลการดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ เบื้องต้นมาวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ เพื่อกำหนดเป้าหมายการระดมทรัพยากรทางการศึกษา มีการจัดการประชาสัมพันธ์การระดมทรัพยากรทางการศึกษาแก่ผู้ปกครอง ชุมชน บุคคลภายนอก ด้วยการจัดประชุมผู้ปกครอง ผู้แทนชุมชน ซึ่งการประชาสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลให้ การระดมทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาประสบผลสำเร็จ นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษา ยังสร้างขวัญกำลังใจแก่บุคลากรในการพัฒนาสถานศึกษา โดย จัดสรรบุคลากรได้อย่างเหมาะสม กับความสามารถ 4. ด้านการปรับปรุงหรือแก้ไข จากการศึกษพบว่าผู้บริหารสถานศึกษา ประเมินผลการระดมทรัพยากรทางการศึกษาอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องและนำผลการระดมทรัพยากรทางการศึกษามาปรับปรุงพัฒนาวิธีการ ระดมทรัพยากรทางการศึกษา

2. การประเมินความต้องการจำเป็นในการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 พบว่า ด้านที่มีความต้องการจำเป็นลำดับแรก คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของชุมชน และด้านการวางแผนและมีเป้าหมายในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา อาจเป็นเพราะว่า การระดมทรัพยากรนั้นมุ่งเน้นไปที่การทำงานร่วมกันกับชุมชน และตั้งเป้าหมายที่ชัดเจนในการระดมทรัพยากร ดังที่ วีระวัชร สุนทรนนท์ (2551:54) กล่าวไว้ว่า สถานศึกษามีความต้องการวางแผนการระดมทรัพยากรให้กับสถานศึกษา ในการเลือกจัดทำแนวทางการวางแผนการระดมทรัพยากรเพื่อมาใช้ในการจัดการศึกษาให้กับนักเรียน อันจะส่งผลให้การเรียนมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

ทำให้ผู้ปกครองมีความพึงพอใจในผลการเรียนของบุตรหลาน ผลการสนทนากลุ่ม ที่ประชุมมีมติมอบหมายให้ผู้วิจัยจัดทำร่างคู่มือแนวทางการวางแผนการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา โดยการจัดหาแนวทางการระดมทรัพยากร และการลงทุนเพื่อการศึกษาโดยการจัดหาแนวทางการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษาต่อไป สอดคล้องกับ พิณสุตา สิริรังศรี (2562:6) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ได้แก่ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน การมีส่วนร่วมของประชาชนและผู้เกี่ยวข้อง การมีบุคคล องค์กรและหน่วยงานสนับสนุน การบริหารจัดการที่ดีทั้งด้านความโปร่งใส ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ และ การประสานงานที่ดีตลอดจนการประชาสัมพันธ์และการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

3 แนวทางพัฒนาการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ดังนี้

3.1 ด้านการวางแผนและมีเป้าหมายในการระดมทรัพยากรทางการศึกษาโรงเรียนควรตั้งจุดประสงค์ที่ชัดเจนก่อนเริ่มระดมทรัพยากรทางการศึกษา ลำดับความสำคัญของการระดมทรัพยากรทางการศึกษาว่าอะไรควรเริ่มพัฒนาก่อน หลังจากนั้นให้กำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนในการทำงาน และกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจร่วมกันกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และคณะกรรมการหมู่บ้าน ซึ่งได้แต่งตั้งขึ้นมา นอกจากนี้เป้าหมายและวัตถุประสงค์ควรจะต้องครอบคลุมต่อผู้เรียนเป็นสำคัญดังที่ อำนวย ไชยปัน (2550:59) กล่าวว่า iva จากการศึกษาพบว่า การบริหารและการจัดการ เพื่อให้ได้รับความช่วยเหลือเกี่ยวกับการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนบ้านด้ายเทพกาญจนาอุปถัมภ์ ปรากฏว่าผู้บริหารสถานศึกษาเน้นการสร้างภาพลักษณ์ให้กับครูนักเรียน ให้เห็นความสำคัญ ของการระดมทรัพยากรทางการศึกษารองลงมาคือ สร้างภาพลักษณ์ให้แก่คณะกรรมการ สถานศึกษาผู้ปกครองนักเรียน ชุมชนเห็นความสำคัญของการระดมทรัพยากรทางการศึกษาโดยครูผู้สอนและผู้แทนผู้ปกครองเห็นว่าการสร้างภาพลักษณ์ให้แก่ครูนักเรียนให้เห็นความสำคัญของการระดมทรัพยากรทางการศึกษา มีความถี่สูงสุด ส่วนกรรมการสถานศึกษาและผู้นำชุมชนเห็นว่าการสร้างภาพลักษณ์ให้แก่คณะกรรมการสถานศึกษาผู้ปกครองนักเรียน ชุมชน ให้เห็น สอดคล้องกับพิณสุตา สิริรังศรี (2561 : 6) พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการระดมทรัพยากรทางการศึกษาที่ดีนั้น คือ การวางแผนที่ดี

3.2 ด้านความรู้ความเข้าใจบุคลากรเกี่ยวกับกฎเกณฑ์การระดมทรัพยากรทางการศึกษา บุคลากรควรมีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการระดมทรัพยากรทางการศึกษา ควรมีความเข้าใจที่ดีเกี่ยวกับระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนต้องรู้ความสำคัญของการระดมทรัพยากรทางการศึกษา และอีกวิธีที่สำคัญคือต้องเข้าใจวิธีการโน้มน้าว วิธีการพูดคุยกับบุคคลที่จะนำทรัพยากรมาให้ ดังที่ อำนวย ไชยปัน (2550:59) กล่าวว่า iva จากการศึกษาพบว่า การบริหารและการจัดการ เพื่อให้ได้รับความช่วยเหลือเกี่ยวกับการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนบ้านด้ายเทพกาญจนาอุปถัมภ์ ปรากฏว่าผู้บริหารสถานศึกษาเน้นการสร้างภาพลักษณ์ให้กับครูนักเรียน ให้เห็นความสำคัญ ของการระดมทรัพยากรทางการศึกษารองลงมาคือ สร้างภาพลักษณ์ให้แก่คณะกรรมการ สถานศึกษาผู้ปกครองนักเรียน ชุมชนเห็น

ความสำคัญของการระดมทรัพยากรทางการศึกษาโดยครูผู้สอนและผู้แทนผู้ปกครองเห็นว่าการสร้างความตระหนักให้แก่ครูนักเรียนให้เห็นความสำคัญของการระดมทรัพยากรทางการศึกษา มีความถี่สูงสุด ส่วนกรรมการสถานศึกษาและผู้นำชุมชนเห็นว่า การสร้างความตระหนักให้แก่คณะกรรมการสถานศึกษาผู้ปกครองนักเรียน ชุมชน สอดคล้องกับ จันทิมา อัชชัศวาส์ (2558 : ก) พบว่าองค์ประกอบการระดมทรัพยากรเพื่อการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาประกอบไปด้วย 7 ประการ ซึ่งรวมถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการระดมทรัพยากรทางการศึกษา

3.3 ด้านการบริหารจัดการระดมทรัพยากรทางการศึกษา ก่อนการดำเนินงานการระดมทรัพยากรทางการศึกษาผู้บริหารควรทราบผลได้และผลเสียในการดำเนินงาน โดยคำนึงถึงจุดประสงค์ที่ได้ตั้งไว้ก่อนเริ่มการระดมทรัพยากรทางการศึกษา การบริหารที่ดีนั้นผู้บริหารควรมอบหมายงานให้ตรงตามความถนัดของบุคลากร มีการแบ่งงานอย่างเป็นระบบโดยต้องคำนึงถึงหน้าที่ของงานทั้ง 4 ฝ่ายที่มีอยู่ในโรงเรียน และทุก ๆ ครั้งโรงเรียนควรทำแผนการจัดหาทรัพยากรเพื่อให้เกิดความเป็นระบบเสมอ ดังที่ สิริมล ละมุน (2558:123) แนวทางการระดมทรัพยากรทางการบริหารจัดการ แนวทางการระดมทรัพยากรด้านการบริหารจัดการของโรงเรียนบ้านบุได้แก่ มีการจัดกิจกรรมที่สร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและผู้ปกครอง เช่น การจัดการแข่งขันกีฬา เชื่อมความสัมพันธ์ การประชุมผู้ปกครอง การเข้าร่วมกิจกรรมประเพณีของท้องถิ่น เป็นต้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการบริหารโรงเรียนสาขาให้ทัดเทียมกับสาขาแม่ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการดูแลเอาใจใส่คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาขาให้มากยิ่งขึ้น แบ่งงานครูอย่างเหมาะสมตรงตามความถนัดของแต่ละคน ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับครูในโรงเรียนสาขาไม่ทอดทิ้งกัน และผู้บริหารควรมีการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน สอดคล้องกับ จันทิมา อัชชัศวาส์ (2558 : ก) พบว่าองค์ประกอบการระดมทรัพยากรเพื่อการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาประกอบไปด้วย 7 ประการ ซึ่งรวมถึงการบริหารการระดมทรัพยากรทางการศึกษา

3.4 ด้านการมีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรของชุมชน ชุมชนเป็นกลุ่มบุคคลที่สำคัญเป็นอย่างยิ่งเกี่ยวกับการระดมทรัพยากรทางการศึกษา ดังนั้นชุมชนควรมีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา ที่สำคัญเป็นอย่างยิ่งคือชุมชนที่เข้ามาควรมีแนวคิดและจุดประสงค์ที่จะระดมทรัพยากรทางการศึกษาเหมือนกันเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปได้อย่างราบรื่น การสร้างบทบาทให้กับชุมชนนั้นเป็นการสร้างกำลังใจในการทำงานอีกรูปแบบหนึ่ง โดยให้ชุมชนเข้ามาเป็นคณะทำงานของการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียน อาจมีการแต่งตั้งให้ชุมชนเป็นคณะกรรมการพิเศษ และนอกจากนี้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาที่จะเกิดระหว่างการระดมทรัพยากรทางการศึกษา ดังที่ วีระวัชร สุนทรนนท์ (2550:54) กล่าวว่า ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา ทั้ง 3 แห่ง ถือความสำคัญของการวางแผนการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษาในสถานศึกษา มีความเห็นสอดคล้องกันว่า การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา มีความสำคัญในด้านการบริหาร การจัดการในการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา อีกทั้งเป็นการร่วมกันระดม ทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษาจากภาครัฐ ภาคเอกชน และจากเครือข่ายต่าง ๆ ที่ช่วยกัน สนับสนุนให้

สถานศึกษามีทรัพยากรที่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน สอดคล้องกับ อำนวย ไชยปัน (2550:59) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีวิธีการการระดมทรัพยากรทางการศึกษา โดยการขอรับบริจาคจากประชาชน ทั้งในส่วนบุคคลและองค์กรเอกชน มูลนิธิรองลงมาคือการรับ ความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ที่ไม่ใช่รูปตัวเงิน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บริหาร ในการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาเป็นสำคัญ ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองชุมชน มีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา โดยการบริจาคทุนทรัพย์เพื่อสนับสนุนกิจกรรม ที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และเชิญผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญ/ภูมิปัญญาท้องถิ่น มาให้ความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นแก่นักเรียนในโอกาสพิเศษต่าง ๆ ผู้บริหารสถานศึกษาแสดง ภาวะผู้นำโดยการประสานโดยตรงกับทุกฝ่ายในการระดมทรัพยากรทางการศึกษาอำนวย ไชยปัน (2550:59) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีวิธีการการระดมทรัพยากรทางการศึกษา โดยการขอรับบริจาคจากประชาชน ทั้งในส่วนบุคคลและองค์กรเอกชน มูลนิธิรองลงมาคือการรับ ความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ที่ไม่ใช่รูปตัวเงิน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บริหาร ในการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาเป็นสำคัญ ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองชุมชน มีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา โดยการบริจาคทุนทรัพย์เพื่อสนับสนุนกิจกรรม ที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และเชิญผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญ/ภูมิปัญญาท้องถิ่น มาให้ความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นแก่นักเรียนในโอกาสพิเศษต่าง ๆ ผู้บริหารสถานศึกษาแสดง ภาวะผู้นำโดยการประสานโดยตรงกับทุกฝ่ายในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา สอดคล้องกับ จันทิมา อัสซัสส์ดี (2558 : ก) พบว่า องค์ประกอบการระดมทรัพยากรเพื่อการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาประกอบไปด้วย 7 ประการ ซึ่งรวมถึงการมีส่วนร่วมของชุมชน

3.5 ด้านการมีส่วนร่วมภายในขององค์กรในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา สมาชิกในองค์กรควรมีส่วนสำคัญในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา โดยบุคลากรภายในควรเป็นผู้ดำเนินงานหลักในการระดมทรัพยากร ตลอดจนเป็นผู้คอยสนับสนุนชุมชนในการระดมทรัพยากร หากมีความจำเป็นสมาชิกในองค์กรอาจจะบริจาคหรือให้ทรัพยากรที่จำเป็นให้กับโรงเรียนได้ และสมาชิกในองค์กรต้องยอมรับปัญหา และร่วมกันแก้ไขจนปัญหาหมดไป ดังที่ กนกพร แสนสุขสม (2561:167-168) กล่าวไว้ว่า ปัจจัยความสำเร็จของนวัตกรรมการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา 1) ด้านองค์กร คือ การมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบให้มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ เพื่อให้มนวัตกรรมการนี้ไปขับเคลื่อนในโรงเรียน 2) ด้านบุคคล คือ ผู้บริหาร ครู บุคลากร จะต้องมีความกระตือรือร้นในการ เรียนรู้ ยอมรับการเปลี่ยนแปลง พัฒนาสิ่งใหม่ ๆ ที่มีความท้าทายไม่ยึดติดกับความคิดเดิม โดยเฉพาะ การจะทำให้มนวัตกรรมการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาประสบความสำเร็จ บุคลากรภายในโรงเรียน จำเป็นต้องเปิดรับและเรียนรู้เพื่อให้โรงเรียนพัฒนาและก้าวไปข้างหน้าเท่าทันกับปัจจุบัน 3) ด้านการบริหารจัดการ คือ การเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยเฉพาะครู และบุคลากรเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ เพราะมนวัตกรรมการบริหารโรงเรียนนี้มุ่งการดำเนินงานที่จะต้องคำนึงถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทั้งหลักสูตรที่ต้องตอบสนองต่อนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม การสร้างความสัมพันธ์กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หรือภาคีเครือข่ายความร่วมมือ ดังนั้นจำเป็นต้องบริหารอย่างกระจายอำนาจและคำนึงถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย มิใช่เป็นการ

บริหาร อย่างรวมศูนย์ไว้ที่ผู้บริหารเพียงอย่างเดียว สอดคล้องกับ จันทิมา อัสซัสวดี (2558 : ก) พบว่าองค์ประกอบการระดมทรัพยากรเพื่อการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา ประกอบไปด้วย 7 ประการ ซึ่งรวมถึงการมีส่วนร่วมของบุคลากรในสถานศึกษา

3.6 ด้านการตรวจสอบผลการดำเนินงานการการระดมทรัพยากรทางการศึกษา บุคลากรควรตรวจสอบผลการดำเนินงานการระดมทรัพยากรทางการศึกษา ควรตรวจสอบผลการดำเนินงานให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ นอกจากนี้สมาชิกควรมองจุดอ่อนให้ออกและร่วมกันแก้ไข จนท้ายที่สุดทุกคนที่มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันเสนอแนวทางที่มีประสิทธิภาพเพื่อแก้ปัญหา ดังที่ อำนวย ไชยปัน (2550:60) กล่าวไว้ว่า จากการศึกษาพบว่าผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็น ต่อการระดมทรัพยากรทางการศึกษาโดยการสรุปผลการดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ เบื้องต้น มาวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ เพื่อกำหนดเป้าหมายการระดมทรัพยากรทางการศึกษา มีการจัดการประชาสัมพันธ์การระดมทรัพยากรทางการศึกษา แก่ผู้ปกครอง ชุมชน บุคคลภายนอก ด้วยการจัดประชุมผู้ปกครอง ผู้แทนชุมชน ซึ่งการประชาสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนของ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลให้การระดมทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาประสบผลสำเร็จ นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษายังสร้างขวัญกำลังใจแก่บุคลากรในการพัฒนาสถานศึกษา โดยจัดสรรบุคลากรได้อย่างเหมาะสมกับความสามารถ

3.7 ด้านวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางการระดมทรัพยากรทางการศึกษา บุคลากรควรวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นหลังจากการระดมทรัพยากรทางการศึกษา ควรแก้ไขปัญหาและหาแนวทางในการระดมทรัพยากรทางการศึกษาครั้งต่อไป นอกจากนี้บุคลากรภายในและชุมชนควรอำนวยความสะดวกผู้ให้การสนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษาให้รอบด้าน เพื่อเพิ่มความรวดเร็วในการรับการสนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษา และสมาชิกภายในและชุมชนนำผลการแก้ไขที่ดีที่สุดไปปรับใช้ในการระดมทรัพยากรครั้งต่อไป ดังที่อำนวย ไชยปัน (2550:60) กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาประเมินผลการระดมทรัพยากรทางการศึกษาอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องและนำผลการระดมทรัพยากรทางการศึกษามาปรับปรุงพัฒนาวิธีการ ระดมทรัพยากรทางการศึกษา สอดคล้องกับ ภาณุมาศ เฉลยนาถ (2557 : 218) พบว่า กลยุทธ์การระดมทรัพยากรทางการศึกษามี 4 กลยุทธ์ ซึ่งรวมถึงการปรับปรุงแก้ไขแนวทางและเพิ่มการประชาสัมพันธ์การระดมทรัพยากรให้ทั่วถึง

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

จากการวิจัยในครั้งนี้ทำให้ทราบถึงสภาพ ความต้องการจำเป็น และแนวทางพัฒนาการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 ผลการวิจัยทำให้ทราบถึง ลำดับความจำเป็นของการระดมทรัพยากร ด้านการวางแผนและมีเป้าหมายในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของชุมชน ด้านการบริหารจัดการระดมทรัพยากรทางการศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของชุมชน ด้านการมีส่วนร่วมภายในองค์กรในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา ด้านการตรวจสอบผลการดำเนินงานการระดมทรัพยากรทาง

การศึกษา ด้านการวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางการระดมทรัพยากรทางการศึกษา ตามลำดับ ทั้งนี้ สอดคล้องกับวิธีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาที่เป็นระบบ พร้อมทั้งเป็นการดำเนินการเพื่อพัฒนาแนวทางการระดมทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพ และเกิดผลโดยตรงต่อ ผู้เรียน ครู ผู้บริหาร โรงเรียน ชุมชน ตลอดจนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 ที่จะสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้ไปปรับใช้กับโรงเรียนในสังกัดอีกด้วย ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษา และครู ควรดำเนินการระดมทรัพยากรทางการศึกษาด้วยแนวทางการระดมทรัพยากรทางการศึกษา อย่างต่อเนื่อง และเป็นรูปธรรม เพื่อนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนอย่างชัดเจน

เอกสารอ้างอิง

- กนกพร แสนสุขสม (2561). *นวัตกรรมการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามแนวคิดความมีชื่อเสียงขององค์กรที่มีผลต่อการระดมทรัพยากรทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553*. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (รสพ.). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จันทิมา อัครสวัสดิ์ (2558). *การระดมทรัพยากรเพื่อการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร
- ธาดา ยาวังเสน. (2551). *การนำเสนอกระบวนการการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2*. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พิณสุดา สิริธรรังศรี (2561). *วิจัยการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา*. กรุงเทพฯ :มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
- พิณสุดา สิริธรรังศรี. (2561). *วิจัยการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
- ภาณุมาศ เฉลยนาค (2557:218). *การนำเสนอกลยุทธ์การระดมทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สพป.พระนครศรีอยุธยาเขต 1 และ 2*. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
- วีระวัชร สุนทรนนท์(2551). *การพัฒนาแนวทางการวางแผนการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา ในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยาการศึกษา: โรงเรียนวัดศรีแก้วค์ โรงเรียนวัดท่าใหม่โรงเรียนวัดลาดระโห่ง*. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
- สิริมล ละมุน (2558:123). *การระดมทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อการบริหารการศึกษาของโรงเรียนบ้านบุ่งจังหวัดบุรีรัมย์ สพป.บุรีรัมย์ เขต 3: สุรินทร์: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์*

อำนวย ไชยปิ่น (2550). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา: โรงเรียนบ้านด้ายเทพกาญจนอุปถัมภ์สังกัด สพท.เชียงรายเขต 3. เชียงราย. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

